

Landbruksdirektoratet
postmottak@landbruksdirektoratet.no

Att: Knut Berg og Sander Mardal

Dato: 19. mai 2023
Deres ref: 23/34596

HØRING – FORSLAG TIL ENDRING AV FORSKRIFT OM SATSER I PRISUTJEVNINGSORDNINGEN FOR MELK OG SATSER FOR PRODUKSJONSFLØTE OG TILVIRKNINGSVERDI PÅ SMØR

TINE viser til Landbruksdirektoratets brev datert 31. mars 2023 vedrørende ovennevnte, samt til TINEs brev til Landbruksdirektoratet datert 10. februar 2023.

Landbruksdirektoratets forslag til endringer i satser i prisutjevningsordningen er langt på vei i overensstemmelse med det TINE foreslo i brev av 10. februar 2023. Herunder er det foreslått:

- En økning i tilskuddet til modnet ost i prisgruppe 3
- En reduksjon i tilskuddet til smør til dagligvare i biproduktgruppe 2
- En reduksjon i tilskuddet til smør til fløte til industri i biproduktgruppe 3
- En økning i produksjonsfløteverdien.

Lenger ned foreslår TINE likevel noen justeringer av satsene. TINE mener at:

1. Det er for høyt med en avgift på 2,09 kroner per liter for drikkemelk i prisgruppe 2
2. Tilskuddene i smørgruppene er høye i dagens markedssituasjon og bør reduseres ytterligere. Vi foreslår en reduksjon på 50 øre i tillegg til reduksjonen på 30 øre som er foreslått av Landbruksdirektoratet
3. Produksjonsfløteverdien kan økes noe mer. Vi foreslår en økning til 23,80 kroner per liter fløte. Det vil si et tillegg på 50 øre i tillegg til økningen på 30 øre som er foreslått av Landbruksdirektoratet.

Videre legger TINE til grunn at likviditeten i ordningen er god nok til at den kan reduseres noe i påvente av reduksjonen i de konkurransepolitiske tilskuddene som det er varslet fra januar 2024. Reduksjonen i de konkurransepolitiske tilskuddene vil føre til bedre økonomi i prisutjevningsordningen fra januar 2024.

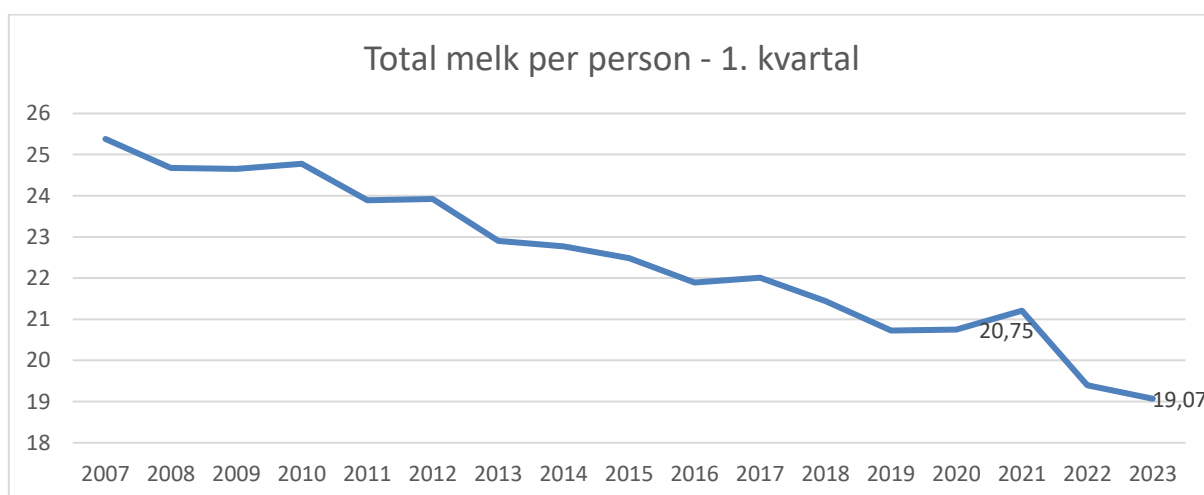
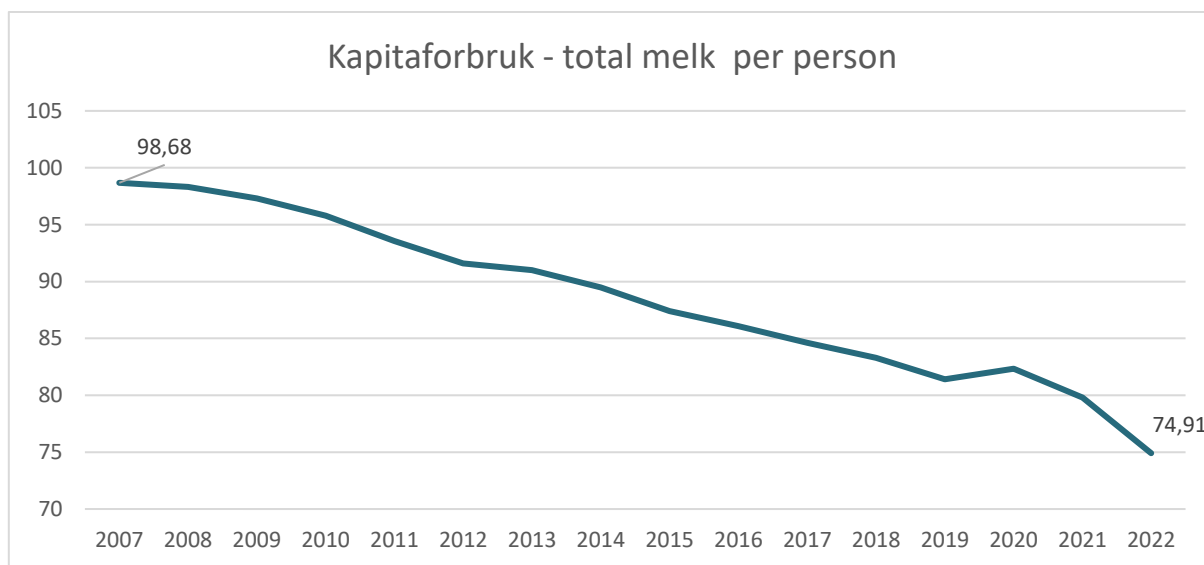
Når det gjelder industriprodukter har TINE uttrykt at det er råk-tilskudd som må sørge for at norske produkter er konkurransedyktige mot import. I forslaget til satser kan det se ut som om dette innspillet har blitt hørt. Det er imidlertid viktig at innspillet har den samme relevans i det råk-tilskuddene fastsettes. Alternativt vil norske produkter tape konkurransekraft i møte med utenlandske produkter. De høye prisene som har vært internasjonalt i en periode, kan ikke forventes å holde seg høye. Det må også hensyntas.

Drikkemelk i prisgruppe 2

Drikkemelk er den største inntektskilden i prisutjevningsordningen. Samtidig er forbruket av drikkemelk fallende. Årsakene til fallet i forbruket av drikkemelk er sammensatt og trenden med fallende forbruk er ikke spesiell for Norge. Likevel vil også pris være en faktor for forbruket av drikkemelk.

TINE mener derfor at avgiften for melk til drikkemelk bør holdes så lav som mulig, og 2,09 kroner per liter er en for høy avgift. En reduksjon i avgiften vil også bidra til reduksjon i spennet i ordningen, hvilket kan være positivt for ordningens legitimitet over tid.

I figurene under har vi tatt med forbruket av melk per person fra melk.no. Disse viser det langvarige fallet i forbruket av melk, per år i den første figuren, og per kvartal i den siste. Kvartalsfiguren er tatt med for å vise at fallet i melkeforbruket fortsetter i 2023.

Kilde: melk.no

Fløte til smør i biproduktgruppe 2 og 3

Tilbake i tid var kontinuerlig overskudd av melkefett en utfordring og det var nødvendig med et tilskudd på fløte brukt til smør for å øke omsetningen av melkefettet. Den situasjonen har endret seg, og det er ikke lenger et kontinuerlig overskudd av fett. Isteden gjøres det et kontinuerlig arbeid for å sikre tilstrekkelig mengde melkefett for å møte etterspørselen. I størst mulig grad bør det også unngås at utnyttelsen av melkekvotene tilpasses etterspørselen etter melkefett, ettersom det er vesentlig å ha best mulig anvendelse av alle melkens bestanddeler. Det vil gi både melkeprodusentene og forbrukerne best uttelling per liter melk.

En nedtrapping av tilskuddene i smørgruppene vil bidra positivt til balanseringen av forholdet mellom tilbud og etterspørsel av melkefett. TINE mener derfor at tilskuddene til smørgruppene bør reduseres med 80 øre per liter fra 1. juli 2023. Det er 50 øre per liter mer enn det Landbruksdirektoratet har foreslått.

I biproduktgruppe 2, fløte til smør til industri, er mye til iskremproduksjon. Iskrem er i betydelig grad utsatt for importkonkurransen. Som påpekt i brevet i februar, er det Råktilskudd som må sørge for at norske produkter er konkurransedyktige mot import. Dette må det legges til rette for, også når det gjelder iskrem. Det bør derfor være grunnlag for å nedjustere tilskuddet til smør like mye i de to biproduktgruppene.

Produksjonsfløteverdien

Som påpekt i brev av 10. februar 2023, mener TINE at produksjonsfløteverdien bør justeres med utgangspunkt i målprisen. Fastsettelsen av produksjonsfløteverdi fordeler råvareprisen mellom bestanddelene fett og tørrstoff i melka. Markedssituasjonen for melkefett tilsier at det ikke er grunnlag for å skjerme fløten. Hvor mye målprisen endres fra 1. juli 2023 er foreløpig ikke kjent, men både statens tilbud og Bondelagets krav er kjent. Disse er henholdsvis 28 øre per liter og 33 øre per liter. TINE mener derfor at produksjonsfløteverdien bør øke med mer enn 30 øre per liter, og anbefaler en økning på 80 øre /liter totalt, det vil si 50 øre per liter mer enn Landbruksdirektoratets forslag.

TINE håper forslagene er klare, og utdyper gjerne ved behov.

Med vennlig hilsen
TINE SA

Lise Sandsbråten
Leder markedsregulering